

MALE NOVICE.

Izhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 10 v. — Po pošti se list ne pošilja.

Odmev iz groba † Avstrije.

V mariborskem Narodnem domu se je v ponedeljek popoldne vršilo značilno zborovanje. Povod mu je dala ena izmed tistih velikih laži, ki so tvorile črno došo pokojne Avstrije. Politični preganjanci izza svetovne vojne, ti naši mučeniki, so se zbrali na belak obračun. Duhovnik, učitelj, uradnik, profesor, posestnik . . . to je bila pestra slika zastopnikov križanega naroda.

Zborovalci so se zedinili na načela, kako naj posameznik zahteva odškodnino za vse zlo, ki ga je njemu in njegovim prinesla ječa »iz velike dobe«. Sicer pa se je enodušno povdarjalo, da se te muke ne dajo poplačati z nobenim denarjem, niti z milijoni — njih mera je prevelika. Zato je v povračilo pravičnost zahtevala življenje stare grešnice.

Živ izraz umorjene duše pa je bila enoglasna zahteva, naj premejo svoje plačilo tudi prigajanci avstrijskega krenika, v kolikor jih poznamo, to je denuncijanti. Tudi »naši« izmed njih, žalostna jim majka, to se pravi tisti Stürghovi huzarji, ki si danes opasa ajo jugoslovanske os roge, da bi jez dila — avišku.

Kako je s Koroško?

Gradec 23. jan

Včeraj ob 6 uri zvečer so bila zaključena pogajanja radi Koroške. Slovenci so zahtevali, da Nemci dovolijo svobodno vrnitev koroških beguncev in jim zagotovijo popolno varnost. Nemci so to zahtevo odklonili. Z ozirom na to je ameriški podpolkovnik Miles odredil, naj se begunci zberejo v Velikovcu, kjer jih bo zaslišalo razsodišče. Miles je konstatiral, da Nemci radi tega niso dovolili vrnitev beguncev, da jih komisija ne bi mogla zaslišati. Predno bo ameriška komisija kaj odredila, bo zaslišala veščake obeh strank, ki so poučeni o položaju. Slovenski veščaki bodo zaslišani v nedeljo v Velikovcu. — Podpolkovnik Miles se čudi, kako morejo »kulturni« Nemci tako divjaško postopati s Slovenci.

Prekmurske Slovenke napodile madžarona.

Ljutomer 22. jan.

Madžaron dr. Obal je za dne 17. januarja sklical shod v Beltince, da bi agitiral proti Jugoslaviji. Ljudstva je bilo več tisoč glav. Dr. Obala niso marali poslušati. Večtisočglava množica je navdušeno vsklikala: »Mi ščemo Jugoslavijo! Mi smo

Jugoslovani!«. Štiri brhke Prekmurke so si odpasale predpasnike in so jih namočile v bližnjo mlako ter so z mokrimi cunjami eplahale madžarskega agitatorja. Dr. Obal je bežal pred mokrimi cunjami, kar je vzbujalo med ljudstvom veliko veselost.

Madžari trpinčijo prekmurske Slovence

Škoda, da si ameriški podpolkovnik ni ogledal tudi položaja v Prekmurju. Madžari sedaj po divjaško trpinčijo ogrske Slovence. Vse one, ki so se dne 17. januarja na shodu v Beltincih izjavili za Jugoslavijo, preganjajo sedaj Ogrji na sramoten način in jih zvezane gonijo na Ogrsko. Slovence Erjavca, ki je pozval na zborovanju svoje rojake, naj se izrečejo za Jugoslavijo, so vlovil in ga zvezanega pritirali v Beltince. Saxovi ogrski vojaki so ga obdelovali s puškinimi kopiti, zausnicami in celo z bajoneti. Roko so mu dvakrat prebodli, en za bodljaj je dobil celo v prsa. Med potjo iz njegove domače vasi v Beltince so ga vlekli po blatnem jarku, da ubogi mož ni bil podoben človeku. Ob 4 ženske, ki so pregnale madžarona dr. Obala z govorniškega odra z mokrimi cunjami, so tudi polovili, počenjali z njimi razne nesramnosti in jih bese odgnali na Ogrsko.

V Bakovcih so ubili občinskega načelnika — Slovence. Ogrski vojaki rekvirirajo pri Slovencih živino, vsa živila, obleko itd. Ljudstvo je popolnoma obupano. Madžari imajo po vsem Prekmurju upeljano spretno in živahno propagando za svoje namene in cilje. Da bi napravili zmešnjavo in povzročili zbeganost med Slovenci, uporabljajo pri svoji divji agitaciji različnost ver in jezika. Ker je precejšnje število ogrskih Slovencev lutrovske vere, jih hujskajo Madžari s tem, da jim vbijajo v glavo: »V Jugoslaviji vam bodo vzeli vero in jezik. Postati boste morali katoličani in govoriti samo srbski jezik«. Obljubljajo jim svobodo in enakost. Celo slovenske šole, uradnike, slovenski uradni jezik in popolno enakopravnost Prekmurja jim obetajo. Protijugoslovansko agitacijo podpirajo posebno močno madžarski grofje, bogataši in židje. Ti ljudje imajo ubogo ljudstvo popolnoma v svojih rokah. Vsakega bogato plačajo, ki se jim pridruži. Na dan jim plačajo po 100–200 K in jim dajo živil, kolikor hočejo. Tolpe bolševiškega, od Madžarov plačanega vojašiva plenijo po vsem Prekmurju, da je groza. Govori se, da so Ogrji odgaali na Ogrsko oba župnika Klekla in nekega frančiškana. Vodje slovenskih kmetov, Jarič, se je pravočasno rešil.

Trpljenje naših bratov na Prekmurskem je doseglo, v mnogoterem oziru celo preseglo trpljenje koroških Slovencev. Vsled posredovanja ameriškega odposlanstva se bodo razmere na Koroškem uredile. Kdo pa se kaj briga za prekmurske Slovence? V zadnji uri kličemo Jugoslavijo na pomoč. Ni res, da ne bi imeli toliko moči, da ne bi mogli storiti konca madžarskemu nasilstvu.

Dopisi.

Mili gost. Danes je obiskal naše uredništvo voditelj trpečih koroških bratov, komisar Fr. Smodej. Vrača se iz Gradca od pogajanj, ki jih je imel z Amerikanci in Nemci radi Koroške demarkacijske črte. Te dni se vrne na Koroško. Mili nam gost, trpin in junak koroški, bodi nam iskreno pozdravljen v slovenskem Mariboru!

Oskrunjevalci na delu. Nemška kultura v Mariboru se je že od nekdaj javljala v izgredu zoper Slovence, v pouličnem razgrajanju pobijanju šip, poškodovanju desek in tabel s slovenskimi napisi, mazanju slovenskih hiš itd. Takšna je ostala nemška kultura še tudi po vojni. Mariborski nemški kulturni delavci so v eni preteklih noči z rdečilom pomazali zid in napis Spodojestajerske ljudske posojilnice. Vspričo takega počenjanja je odveč vsako povpraševanje, komu se mora staviti na rovaš o skrunjenje Tegthofovega spomenika. Saj je tudi dokazano, kdo je nekdaj oskrnil Jahnov spomenik.

General Smiljanović, poveljnik II. zbora jugoslovanske armade in glavni poveljnik v Ljubljani, se pripelje danes, dne 23. jan. v Maribor.

Država SHS bo priznana, kakor poročajo brzojavno iz Pariza v Ljubljano, v prvi plenarni seji mirovne konference, ki se vrši prihodnje dni.

Dr. Žolger bo nastopil na mirovni konferenci kot delegat Srbije.

Dr. Korošec, ki je v Ljubljani nekoliko bolehal, se odpelje danes ali jutri v Belgrad.

Narodna vlada SHS v Ljubljani, oddelek za uk in bogočastje, je odstavila od službe dr. Karla Köchla, okrajnega šolskega nadzornika za Maribor, ter poverila njegove posle Ivanu Dreflak-u, okrajnemu šolskemu nadzorniku v Mariboru.

Mariborski Orel ima v soboto, dne 25. t. m., ob 6. uri zvečer svoj občni zbor v dvorani okrajnega zastopa, Koroška ulica št. 26, II. nadstropje. Govori dr. Verstovšek. Agitirajte! Pridite!

Pobrezje ima slovenskega župana. Včeraj je gerent Jožef Kek prevzel obč. upravo v Pobrezju.

Potovanja tujih podanikov. Piše se nam: Tu kajšnja vl. št. 19 res. od 2. 1. 1919 gde vpotovanja pripadnikov nemške Volkswehr in drugih oddelkov Nemške Avstrije v področje štajerskega obmejnega poveljstva se prekliche. Nastopno pa na znanjam. Za pripadnike nemške Volkswehr, oziroma oddelkov Nemške Avstrije (častnike in moštvo) velja v bodoče glode vpotovanja v področje štajerskega obmejnega poveljstva odredba Narodne vlade SHS v Ljubljani. »Uradni List« št. XXXII., pod 262, odstavek I, § 3, točka c. V polnem listu mora biti označeno, v katero svrhu hočejo vpotovati

v področje štajerskega obmejnega poveljstva (n. pr. v najnih rodbinskih razmerah, v slučaju selitve, ureditve najnih gmotnih zadev, dopusta itd.) Pri pomnim pa, da morajo vsi, ki so pripadniki nemške Volkswehr ali drugih oddelkov Nemške Avstrije in so dobili dovoljenje za vpotovanje, potovati izključno le v uniformah, s kokardo na čepici in brez orožja. — General Maister.

Glede potovanja po Sloveniji in izven nje. V smislu naredbe Narodne vlade SHS v Ljubljani z dne 10. prosinca št. 252 morajo potovati lastni državljani v inozemstvo le s polnim listom veljavnim za 30 dni. Tujci, v Sloveniji bivajoči, ki hočejo zapustiti to ozemlje si morajo preskrbeti »propustnico«, ki velja samo 7 dni. Potni listi in propustnice se izdajo za mesto Maribor pri mestnem magistratu v pritličju soba št. 1. Imenovana potna listina se pa dobi le na podlagi pismenih, s dvema K kolekovano vlogo, v kateri je navesti natančni naslov, rojstni in domovinski podatki, potem smer in namen potovanja, stan, sorodstvo, (imena in starost) in dan nastopa potovanja in osebni podpis. Prošnji (slogi) je priložiti kolek za dve K. Tujci imajo za propustnico predložiti tudi sliko. Izgostitev bo trajala do osem dni. — Mestni magistrat v Mariboru, dne 21. pros. 1919. — Dr. Pfeifer l. r.

Gliha vkup štrih. V Studencih pri Mariboru imamo še sedaj orožniškega postajevodja nemčarja, kateremu je dejanski napad nemških utarjev na jugoslovanskega uradnika le šala. Čudno se nam zdi, da pristojna oblast, čeravno je o »delovanju« tega gospoda natanko poučena, ne ukrene najmanjše proti temu Nemcem prijaznem gospodu. Ker ste že sami priznali, da je ta gospod kot orožniški postajevodja tu v naših ogroženih Studencih absolutno nemogoč, mislimo, da bi ga že lahko kdaj odslovili, ne da bi mu izstavili potni list za Gradec in to v tem resnem času, ko je baje nadomestnika radi pomanjkanja orožnikov (seveda nemških) zelo težko dobiti. Hočete li gospoda, da pridemo z drugimi dokazi na dan? Jugoslovani v Studencih upamo, da Vam je to zadnji opomin, ker je že skrajni čas, da se na tukajšnjo orožniško postajo postavi orož. postajevodja orožnika Slovenca, v katerega bo narod imel zaupanje.

Nasilnosti nemških Korošcev na Štajerskem. Zgodil se je slučaj, ki jasno osvetljuje naravnost nezaslišano postopanje nemških Korošcev napram Slovincem. V hribovski občini slovenjgraškega okr. glavarstva na štajersko-koroški meji se je vršilo zigosanje bankovcev. Kot komisar je vodil to delo od okr. glavarstva imenovani učitelj Vollmaier, Slovenec iz sosedne župnije Pernice. V ponedeljek, dne 20. t. m. je prišla vojaška patrolja Korošcev ter vzela komisarja Vollmaierja z vsem materijalom s seboj na Koroško. Kaj se je z njim zgodilo nadalje, je neznano. — Značilno pa je, da je to storila koroška vojaška patrolja na Štajerskem ob času premirja. Kaj se je zgodilo s Vollmaierjem nadalje ni znano.

Zgodovinsko društvo v Mariboru priredi prihodnjo zasedbo, dne 26. t. m. ob polu 10 uri dopoldne v Narodnem domu predavanje. Predava gosp. prof. dr. Cepnder o vzrokih ruske revolucije.